

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 08-08-2014

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/4930/08-08-2014

Α Π Ο Φ Α Σ Η 110/2014

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε μετά από πρόσκληση του Προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση στην έδρα της την 09-04-2014, σε συνέχεια της από 05-03-2014 συνεδρίασής της και κατόπιν αναβολής της συζήτησης κατά την 19-02-2014, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Π. Χριστόφορος, Πρόεδρος της Αρχής, Λ. Κοτσαλής, Α.-Ι. Μεταξάς, Δ. Μπριόλας, Α. Συμβώνης, ως εισηγητής, Π. Τσαντίλας και Κ. Χριστοδούλου, τακτικά μέλη. Στη συνεδρίαση, χωρίς δικαίωμα ψήφου, παρέστησαν οι ειδικοί επιστήμονες-υπάλληλοι του Τμήματος Ελεγκτών Ι. Λυκοτραφίτης, Γ. Ρουσόπουλος και Αν. Χρυσάνθου, ως βοηθοί εισηγητή, και η Ε. Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Τμήματος Διοικητικού-Οικονομικού, ως γραμματέας, μετά από εντολή του Προέδρου.

Στη συνεδρίαση της 05-03-2014 και μετά από κλήση της Αρχής (Γ/ΕΞ/8160/24-12-2013) παρέστη ως εκπρόσωπος της εταιρείας με την Επωνυμία «ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ – ΣΠΙΤΙΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» και το δ.τ. «Hummingbird ΕΠΕ» (εφεξής Hummingbird ΕΠΕ και υπεύθυνος επεξεργασίας) ο Δημήτρης Κουβαράς, δικηγόρος, και εξέφρασε τις απόψεις της ως άνω εταιρείας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Η Αρχή πραγματοποίησε στις 19 και 22 Οκτωβρίου 2012 επιτόπιο διοικητικό έλεγχο στις εγκαταστάσεις που διατηρούν από κοινού οι εταιρείες «PANNEP ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Ε.Π.Ε.» (εφεξής «Runner») και «ADD ONE ΕΜΠΟΡΙΚΗ – ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ», σύμφωνα με το άρθρο 19 στοιχ. η) του ν. 2472/1997. Μετά από την ολοκλήρωση του ελέγχου, η ομάδα ελέγχου συνέταξε το υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8024/17-12-2013 πόρισμα.

Κατά τον έλεγχο, και μετά από ανάλυση των πειστηρίων προέκυψαν στοιχεία για την Hummingbird ΕΠΕ, όσον αφορά σε επεξεργασία μη δημόσια διαθέσιμων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα χωρίς συγκατάθεση των υποκειμένων. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΞ/8160/24-12-2013 κλήση της Αρχής εστάλη στον υπεύθυνο επεξεργασίας περιγραφή των πειστηρίων που συνελέγησαν και άπτονται του αντικειμένου των δραστηριοτήτων του.

Στο υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8024/17-12-2013 πόρισμα ελέγχου των δύο ανωτέρω εταιρειών αναφέρεται ότι βρέθηκαν στοιχεία από τα οποία προκύπτει με βεβαιότητα ότι η Hummingbird ΕΠΕ έλαβε από τις εταιρείες αυτές αρχεία με προσωπικά δεδομένα τα οποία περιέχουν: προσωπικά στοιχεία οικιακών πελατών, διαχωρισμένων ανά εισόδημα, με πληροφορίες για τον αριθμό μελών οικογενείας, αυτοκίνητο και σκάφος. Βρέθηκαν δε και δύο (2) παραστατικά για αγορά αρχείου οικονομικού και εμπορικού ενδιαφέροντος, αξίας €280 (στις 14-05-2012) και €1.000 (στις 10-07-2012).

Από τα ευρήματα του πορίσματος επισημαίνονται ιδιαίτερα τα παρακάτω:

α) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 3/7/2012 από hummingbird@otenet.gr προς info@daimadsms.gr με θέμα «Παραγγελία πρόσθετου μέρους αρχείου», στο οποίο αναγραφόταν «Καλησπέρα κύριε Α, *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-*' προσθέσει κάποιες περιοχές ώστε να συμπληρώσουμε τις εγγραφές της πρώτης παραγγελίας. Ευχαριστώ, Β». Στο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου επισυνάπτονταν μη ανακτήσιμο αρχείο Excel («Τ.Κ. για Λίστες.xls») και μη πλήρως ανακτήσιμο αρχείο Word, στο οποίο γινόταν αναφορά σε «Διαχωρισμός Οικονομικής Δύναμης για οικιακούς πελάτες: Α: 0-10.000 *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-*' Ετησίως Β: 10.001-20.000 Ετησίως Β: 10.001- Ετησίως Γ: 20.001-30.000 Ετησίως Γ: 20.001- Ετησίως Δ: 30.001-50.000 Ετησίως Δ: 30.001- Ετησίως Ε: 50.001-100.00».

β) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 4/7/2012 από hummingbird@otenet.gr προς

info@daimadsms.gr με θέμα «Τροποποίηση αρχείου Hummingbird», στο οποίο αναγραφόταν «Καλημέρα κύριε Α, Σχετι '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' με την τροποποίηση στο αρχείο μας, που συζητήσαμε εχθές, μπορούμε να τροποποιήσουμε τις επιπλέον περιοχές όπως στο επισυναπτόμενο αρχείο (κατά αντίστοιχη προτεραιότητα;). Σας έχω μ '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' όγκινο χρώμα όλες τις πρόσθετες περιοχές και σε περίγραμμα έχω ξεχωρίσει αυτές που θα επιθυμούσαμε να δώσουμε κάποια προτεραιότητα. Ευχαριστώ, Β».

Στο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου επισυνάπτονταν μη πλήρως ανακτήσιμο αρχείο τύπου Word («Παραγγελία Δείγματος Αρχείου - 26 Ιουνίου 2012.doc») και μη ανακτήσιμο αρχείο τύπου Excel («Τ.Κ. για Λίστες.xls»). Στο επισυναπτόμενο αρχείο Word αναφέρεται (i) «Κατόπιν της συνάντησής μας θα ήθελα να σας αναφέρω ότι θα προχωρήσουμε σε νέα αγορά του πρώτου (από τα τρία) μέρους του αρχείου με σκοπό την προώθηση των εργασιών μας, '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' ΑΦΜ-Δ.Ο.Υ. Ιδιότητα σπίτι ή με ενοίκιο Οικονομική Δύναμη (Διαχωρισμός ως παρακάτω) Αριθμός μελών οικογένειας (εάν είναι εφικτό) Ιδιοκτησία αυτοκινήτου Ιδιοκτησία σκάφους» και (ii) «Περιοχές σύμφωνα με το επισυναπτόμενο αρχείο. Ηλεκτρονική μορφή Access Τα στοιχεία που θα θέλαμε να περιλαμβάνονται στην λίστα και να επιλέγουμε κατά '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' τα παρακά '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' με κριτήρια, είναι τα παρακάτω: Για τις περιπτώσεις των ιδιωτών: Ονοματεπώνυμο Φύλο Ηλικία Επάγγελμα Άγαμος-Έγγαμος Αρ. Σταθερού Τηλεφώνου Αρ. Κινητού Τηλεφώνου Περιοχή».

γ) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 18/10/2012 από hummingbird@otenet.gr προς info@daimadsms.gr, στο οποίο αναγραφόταν «'-μη ανακτήσιμο τμήμα-' λημέρα κύριε Α, Μετά την τηλεφωνική μας επικοινωνία σας αποστέλλω την παραγγελία του επόμενου κομματιού της λίστας μας. Στο αρχείο των Τ.Κ. είναι με κόκκινο οι νέες περιοχές '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' της λίστας.Σχετικά με την εξόφληση του συνόλου της παραγγελίας, θα ήθελα να επιβεβαιώσω την διαδικασία των παραγγελιών και της εξόφλησης, σύμφωνα με αυτό που σας εξήγησα τηλεφωνικ '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' ώστε να αποφύγουμε πιθανή παρεξήγηση στην περίπτωση που δεν σας το μετέφερα σωστά: Μέχρι στιγμής έχουμε πληρώσει από τα 4.000 τα 1.280. Στην τρέχουσα παραγγελία, θα εξοφλήσουμε επιπλέον '-μη ανακτήσιμο τμήμα-' 000 □Για τις επόμενες δύο παραγγελίες που μας

απομένουν (1.000 και 720 αντίστοιχα) θα ζητήσουμε την μία φορά το αρχείο της υπόλοιπης Αττικής και μία φορά το αρχείο για το σύνολο της χώρας *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* υνολικά. Ελπίζω να σας βρίσκει σύμφωνους αυτή η συμφωνία. Για κάθε διευκρίνηση παραμένω στην διάθεσή σας, Ευχαριστώ, Β».

Στο μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου επισυνάπτονταν μη πλήρως ανακτήσιμο αρχείο Word και μη ανακτήσιμο αρχείο Excel. Στο επισυναπτόμενο αρχείο Word αναφερόταν «Για τις περιπτώσεις των ιδιωτών: Ονοματεπώνυμο» και « Περιοχή-Διεύθυνση-Τ.Κ. Τηλέφωνο Φαξ E-mail (εάν είναι εφικτό) ΑΦΜ Αριθμός Εργαζομένων Οικονομικά στοιχεία. Ιδιοκτησία Αυτοκινήτων Ιδιοκτησία Ακινήτων Ιδιοκτησία Σκάφους *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* Περιοχή-Διεύθυνση;»

δ) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 11/4/2012 από hummingbird@otenet.gr προς info@daimadsms.gr με θέμα «Προσφορές για αγορά δείγματος», στο οποίο αναγραφόταν «Κύριε Α,Θα θέλαμε *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* μας δοθούν οι παρακάτω οικονομικές προσφορές:(1) Αγορά δείγματος αρχείου (1000 εγγραφές):- Ιδιώτες *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* οικίες)- Περιοχή: Καλλιθέα - Ηλικιακή Ομάδα: 35-50 χρονών- Επιπλέον επιλογές:α) δυνατότητα διαχωρισμ *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* οικονομικής δύναμης β) δυνατότητα επιλογής τετραγωνικών του σπιτιού γ) δυνατότητα επιλογής *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* ικογενειακή *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* κατάστασης ή αριθμού μελών της οικογένειας (2) Αγορά όλου του αρχείου για Αττικ *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* Ιδιώτες (οικίες)- Περιοχή: Καλλιθέα - Ηλικιακή Ομάδα: 35-50 χρονών- Επιπλέον επιλογές:α) δυνατότητα δ *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* χωρισμού οικονομικής δύναμης β) δυνατότητα επιλογής τετραγωνικών του σπιτιού γ) δυνατότητα *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* ιλογής οικογενειακή *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* κατάστασης ή αριθμού μελών της οικογένειας Και τα δύο παραπάνω τα θέ *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* υμε σε ηλεκτρονική μορφή, ώστε να μπορούμε σε κάθε περίπτωση να επιλέξουμε με βάση τα κριτήρι *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* που μας ενδιαφέρουν.Υπάρχει κάποια πρόσθετη πληροφορία που για τους σκοπούς του δικού μας telema *'-μη ανακτήσιμο τμήμα-'* ng πιστεύετε ότι αξίζει να προσθέσουμε;».

ε) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 11/4/2012 από hummingbird@otenet.gr προς info@daimadsms.gr με θέμα «Fw: Προσφορές για αγορά δείγματος», στο οποίο

επισυνάπτονταν το ως άνω δ) μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου και αναγραφόταν «Δεν ανέφερα (δεν γνωρίζω εάν απαιτείται ή αν είναι αυτονόητο), ότι για όλα τα παρακάτω *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’*, θα θέλαμε διαθέσιμες τις εξής πληροφορίες, στις λίστες που θα προκύπτουν στην κάθε αναζήτηση *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’*: α) Ονοματεπώνυμο *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* β) Αρ. Τηλεφώνου (σταθερό) γ) Αρ. Κινητού (όχι απαραίτητα) δ) Α.Φ.Μ. (όχι απαραίτητα) *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* ιεύθυνση Κατοικίας - Περιοχή – Τ.Κ. στ) e-mail (Όχι απαραίτητα) ζ) Αριθμός μελών οικογένειας...όπως και οι *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* πληροφορίες που θα περιλαμβάνον *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* αι ούτως ή άλλως μέσα από την αναζήτηση (αγοραστική δύναμη, κλ *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’*.)»

στ) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 26/4/2012 από hummingbird@otenet.gr προς info@daimadsms.gr με θέμα «Παραγγελία Δείγματος Αρχείου - Απρίλιος 2012», όπου σε μη πλήρως ανακτήσιμο επισυναπτόμενο αρχείο Word αναγραφόταν «Κύριε Α, Κατόπιν της τηλεφωνικής μας επικοινωνίας θα ήθελα να σας αναφέρω ότι θα προχωρήσουμε σε νέα αγορά *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* Άγαμος-Έγγαμος Αρ. Σταθερού Τηλεφώνου Αρ. Κινητού Τηλεφώνου E-mail Περιοχή Τετραγωνικά σπιτιού που διαμένουν Ιδιόκτητο σπίτι ή με ενοίκιο Οικονομική Δύναμη (Διαχωρ ως παρακάτω) Αριθμός μελών οικογένειας (εάν είναι εφικτό) Ιδιοκτησία αυτοκινήτου Ιδιοκτησία σκάφους Διαχωρισμός Οικονομικής Δύναμης: Α: 0-5.000 Άγαμος-Έγγαμο Ετησίως Β: 5.001-10.000 Ετησίως Β: 5.001-1 Ετησίως».

ζ) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 26/6/2012 από hummingbird@otenet.gr προς info@daimadsms.gr με θέμα «Παραγγελία Δείγματος Αρχείου». Στο μήνυμα επισυνάπτονταν μη πλήρως ανακτήσιμο αρχείο Word («Παραγγελία Δείγματος Αρχείου - 26 Ιουνίου 2012.doc») και μη ανακτήσιμο αρχείο Excel («Τ.Κ. για Λίστες.xls»). Στο επισυναπτόμενο αρχείο Word γινόταν αναφορά σε «Ιδιοκτησία Αυτοκινήτων Ιδιοκτησία Ακινήτων Ιδιοκτησία Σκάφους Διαχωρισμός Οικονομικής Δύναμης για οικιακούς πελάτες: Α: 0-.10.000 *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’* Ετησίως Β: 10.001-20.000 Ετησίως Β: 10.001- Ετησίως Γ: 20.001-30. 00 Ετησίως Γ: 20.001- Ετησίως Δ: 30.001-50.000 Ετησίως Δ: 30.001- Ετησίως Ε: 50.001-100.000 Ετησίως Ε: 50.001- Ετησίως ΣΤ: 100.001-250.000 Ετησίως ΣΤ: 100.00 Ετησίως Ζ: >250.001 Ζ: >250.00 *‘-μη ανακτήσιμο τμήμα-’*».

η) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 19/9/2011 από runner1@otenet.gr προς B@rainbowgroup.gr (κοινοποίηση στην hummingbird@otenet.gr) με θέμα «ΠΡΟΣ HUMMINGBIRD JT / Κον Β», στο οποίο επισυναπτόταν μη πλήρως ανακτήσιμο αρχείο Word, όπου γίνεται αναφορά σε “ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ 3 ΑΤΟΜΑ ΚΑΙ ΑΝΩΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΜΕ 3 ΑΤΟΜΑ12570”.

θ) Μήνυμα ηλ. ταχυδρομείου στις 5/9/2012 από hummingbird@otenet.gr προς info@daimadsms.gr με θέμα «Παραγγελία Δείγματος Αρχείου - 05 Σεπτεμβρίου 2012». Στο μήνυμα επισυναπτόταν μη πλήρως ανακτήσιμο αρχείο Word («Παραγγελία Δείγματος Αρχείου - 05 Σεπτεμβρίου 2012.doc»). Στο επισυναπτόμενο αρχείο Word γινόταν αναφορά σε «Ονοματεπώνυμο Φύλο Ηλικία Επάγγελμα Άγαμος-Έγγαμος Αρ. Σταθερού Τηλεφώνου Αρ. Κινητού Τηλεφώνου Περιοχή ΑΦΜ-Δ.Ο.Υ. Ιδιόκτητο σπίτι ή με ενοίκιο».

Με το υπ’ αριθμ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/1630/12-03-2014 απαντητικό της υπόμνημα η Hummingbird ΕΠΕ υποστηρίζει, συνοπτικά, ότι ουδέν στοιχείο υπάρχει στο πόρισμα από το οποίο να προκύπτει με βεβαιότητα ότι έλαβε ποτέ προσωπικά δεδομένα. Υποστηρίζει δε ότι δύο τιμολόγια αφορούν δεδομένα εταιρειών. Συγκεκριμένα, ότι το πρώτο αξίας €280 (στις 14-05-2012) αφορά σε 40.001 εταιρείες και το δεύτερο αξίας €1.000 (στις 13-11-2012) αφορά σε 65.526 εταιρείες.

Όσον αφορά το από 3/7/2012 μήνυμα στο οποίο γίνεται αναφορά σε διαχωρισμό οικονομικής δύναμης για οικιακούς πελάτες θεωρεί ότι δεν είναι δυνατό να διαγνωστεί ποια από τα σύμβολα κειμένου που παρουσιάζονται στο πόρισμα έχουν εμφανιστεί λόγω κακής ανάκτησης (ιδίως τα σύμβολα “%”) και ότι το αρχείο αφορούσε στατιστικά δεδομένα. Επίσης, με το επόμενο μήνυμα, της 04/07/2012, ότι οι πρόσθετες περιοχές αφορούν και πάλι στατιστικά δεδομένα. Εν συνεχεία, υποστηρίζει ότι είναι αδιάφορα για την εταιρεία τα ονόματα των φυσικών προσώπων, αλλά ελέγχουν γενικά κι όχι ατομικά το οικονομικό επίπεδο συγκρίσιμων περιοχών για λόγους Marketing. Καλούν δε τηλεφωνικά κυρίως τις εταιρείες και δειγματοληπτικά κατοίκους τα ονόματα των οποίων βρίσκουν στον ενοποιημένο κατάλογο (του ΟΤΕ), τον οποίο προμηθεύονται από τη Runner. Όσον αφορά το μήνυμα της 11/04/2012, υποστηρίζει ότι αναφέρεται σε οικονομική προσφορά και ότι περιέχει στοιχεία στατιστικού χαρακτήρα και όχι αγορά

προσωπικών δεδομένων.

Η Hummingbird ΕΠΕ επισύναψε και τα αρχεία των δύο τιμολογίων που υποστηρίζει στο υπόμνημά της ότι έλαβε από την Daimad Ltd. Από την επεξεργασία αυτών προκύπτει ότι περιέχονται τηλέφωνα, διευθύνσεις και κατηγορίες επαγγελματιών και αφορούν κατά κανόνα εταιρείες. Είναι όμως χαρακτηριστικό ότι στο πρώτο αρχείο (epix1.xls) περιέχονται 485 εγγραφές με κατηγορία επαγγέλματος “ανεπάγγελτος”, “συνταξιούχος”, “μέλος ΝΠ” ενώ στο δεύτερο (epix2.mdb) 624 εγγραφές με “ανεπάγγελτος”, “συνταξιούχος”. Επίσης, πολλές από τις επωνυμίες των επιχειρήσεων (ειδικά όσες αφορούν Ο.Ε. ή Μον. Ε.Π.Ε. περιλαμβάνουν στον τίτλο τους ονοματεπώνυμο).

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερθέντων στοιχείων του φακέλου της υπόθεσης και αναφορά στα διαμειφθέντα της συνεδρίασης της 05-03-2014, άκουσε τον εισηγητή και τους βοηθούς εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 1 του ν. 2472/1997, τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών.

Επίσης, στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι τα δεδομένα θα πρέπει να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών επεξεργασίας (αρχή της αναλογικότητας).

2. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 2472/1997, η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο όταν το υποκείμενο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του, εκτός εάν συντρέχει μία από τις προβλεπόμενες από την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου εξαιρέσεις, οπότε είναι νόμιμη η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το αρ. 2 του ν. 2472/1997,

ως συγκατάθεση νοείται «κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο της επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν».

Για τη συγκεκριμένη επεξεργασία, το σύννομο της επεξεργασίας χωρίς συγκατάθεση κρίνεται με βάση τη διάταξη του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. ε) του ν. 2472/1997, αφού δεν συντρέχει άλλος λόγος επεξεργασίας από όσους αναφέρονται στο ίδιο άρθρο. Σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς συγκατάθεση όταν «η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας (...), και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών».

3. Ειδικότερα, αναφορικά με τους όρους για την νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης, η Αρχή στη με αρ. 26/2004 Απόφαση-Οδηγία για τη «νόμιμη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τους σκοπούς της άμεσης εμπορίας ή διαφήμισης και της διαπίστωσης πιστοληπτικής ικανότητας» ρύθμισε το σχετικό ζήτημα. Η Αρχή αναγνωρίζει την απευθείας προώθηση ως νόμιμη δραστηριότητα στο πλαίσιο του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης οικονομικών δραστηριοτήτων και γενικότερα του δικαιώματος της ελεύθερης ανάπτυξης της προσωπικότητας. Αυτό θεμελιώνεται από την επιλογή τόσο του ενωσιακού όσο και του εθνικού νομοθέτη να προβλέπει το δικαίωμα αντίρρησης σε τέτοιες δραστηριότητες και όχι να τις απαγορεύει. Ωστόσο, στη βάση της γενικής θεωρίας της ορθής ισορροπίας των αντικρουόμενων ατομικών δικαιωμάτων (δικαίωμα της προσωπικότητας και δικαίωμα προστασίας προσωπικών δεδομένων) καθορίζονται οι κανόνες για τη νόμιμη συλλογή και χρήση των προσωπικών δεδομένων.

Σε αυτό το πλαίσιο, η συλλογή και χρήση προσωπικών δεδομένων για το σκοπό της απευθείας προώθησης επιτρέπεται: α) με τη συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων) ή β) χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου όταν τα δεδομένα συλλέγονται από αα) δημόσιους καταλόγους (π.χ. τηλεφωνικούς καταλόγους συνδρομητών, επαγγελματικούς καταλόγους όπως ο Χρυσός Οδηγός, καταλόγους εμπορικών εκθέσεων

ή το νέο γενικό εμπορικό μητρώο για εταιρείες και εμπόρους), ή ββ) όταν το ίδιο το υποκείμενο των δεδομένων δημοσιοποίησε τα δεδομένα του για συναφείς σκοπούς ή γγ) βάσει της πελατειακής σχέσης ή συναλλακτικής επαφής. Τα δεδομένα που συλλέγονται για τους προαναφερθέντες σκοπούς μπορούν να περιλαμβάνουν μόνο όνομα, ταχυδρομική διεύθυνση και επάγγελμα.

4. Στην υπό κρίση περίπτωση, από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου προκύπτει ότι η Hummingbird ΕΠΕ είχε διαρκή συνεργασία με την εταιρεία Runner μέσω της εταιρείας Daimad η οποία εξέδιδε τα τιμολόγια. Η Hummingbird ΕΠΕ, όπως προκύπτει από το φάκελο της υπόθεσης έλαβε δεδομένα που αφορούσαν τόσο εταιρείες (χωρίς διάκριση στον αν σε αυτές περιλαμβάνονται Ο.Ε. ή Μον. ΕΠΕ) αλλά και φυσικών προσώπων-ιδιωτών. Αποδεικνύεται ότι το τιμολόγιο της 10-07-2012, αξίας €1.000, έχει εκδοθεί σε αντάλλαγμα αρχείων που αφορούν φυσικά πρόσωπα (οικιακούς πελάτες) διαχωρισμένους ανάλογα με την οικονομική τους δύναμη. Η Hummingbird ΕΠΕ στην απάντησή της δεν αναφέρει το τιμολόγιο αυτό, θεωρώντας ότι πρόκειται για τιμολόγιο που εκδόθηκε την 13-11-2012, σε ημερομηνία μάλιστα μεταγενέστερη του ελέγχου της Αρχής. Άλλωστε, στο μήνυμα της 18/10/2012 η Hummingbird ΕΠΕ δηλώνει η ίδια ότι έχει ήδη καταβάλει 1280€, ότι υπάρχει τρέχουσα παραγγελία (με κόστος όπως προκύπτει από τα λοιπά μηνύματα 1000€) και το υπόλοιπο θα κατανεμηθεί σε δύο επόμενες παραγγελίες. Έτσι καταρρίπτεται ο ισχυρισμός της περί στατιστικών δεδομένων. Επιπλέον, δεν ευσταθεί ο ισχυρισμός ότι η εταιρεία περιοριζόταν σε marketing μόνο σε εταιρείες, κάτι που άλλωστε δηλώνει με το υπόμνημά της ότι έκανε, έστω και δειγματοληπτικά, και προς φυσικά πρόσωπα.

Επομένως, προκύπτει ότι η Hummingbird ΕΠΕ επεξεργάστηκε αρχεία με δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία παρέλαβε από την εταιρεία Daimad, με σκοπό την προώθηση των προϊόντων και των υπηρεσιών της. Συνεπώς, σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχ. ζ) του ν. 2472/1997, η Hummingbird ΕΠΕ αποτελεί τον υπεύθυνο της επεξεργασίας για τα δεδομένα αυτά.

Ο συγκεκριμένος σκοπός επεξεργασίας είναι καθορισμένος, σαφής και, κατ' αρχήν νόμιμος. Ωστόσο, η αγορά των εν λόγω αρχείων έγινε, όπως προκύπτει από τα ευρήματα

του ελέγχου, με βάση συγκεκριμένα κριτήρια ως προς τα πρόσωπα που θα περιέχονται σε αυτές, όπως, κριτήρια εισοδήματος, οικογενειακής κατάστασης, τετραγωνικών κατοικίας, ιδιοκτησία ακινήτου ή σκάφους κ.ά., για τα οποία οι σχετικές πληροφορίες δεν μπορούν να προκύψουν από δημόσια προσβάσιμες πηγές και δεν περιορίζονται σε όσα η Αρχή έχει ορίσει. Ως εκ τούτου, βάσει των ανωτέρω, η Hummingbird ΕΠΕ παραβίασε τις θεμελιώδεις επιταγές που οι διατάξεις των άρθρων 4 και 5 του ν. 2472/1997 θέτουν για τη νομιμότητα κάθε συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

5. Ενόψει της βαρύτητας της παράβασης που διαπιστώθηκε, του είδους των προσωπικών δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν, καθώς και του γεγονότος ότι ο υπεύθυνος επεξεργασίας σκοπούσε με τις ανωτέρω ενέργειες οπωσδήποτε να αποκομίσει κέρδος, η Αρχή κρίνει ομόφωνα ότι πρέπει να επιβληθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας η προβλεπόμενη στο άρθρο 21 παρ. 1 στοιχ. β' του ν. 2472/1997 κύρωση που αναφέρεται στο διατακτικό της παρούσας και η οποία κρίνεται ανάλογη με τη βαρύτητα της παράβασης.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή :

Επιβάλλει, με βάση τα άρθρα 19 παρ. 1 στοιχ. στ' και 21 του ν. 2472/1997, στην εταιρεία με την επωνυμία «ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ – ΣΠΙΤΙΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ» και το δ.τ. «Hummingbird ΕΠΕ» το πρόστιμο 7.500 Ευρώ για την ως άνω διαπιστωθείσα παραβίαση των διατάξεων των άρθρων 4 και 5 του ν. 2472/1997, καθώς επίσης και καταστροφή κάθε σχετικού αρχείου με προσωπικά δεδομένα που συλλέχτηκε με τον τρόπο που αναφέρεται στο σκεπτικό της παρούσας κατά παραβίαση των ως άνω άρθρων, με ακόλουθη ενημέρωση της Αρχής.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Πέτρος Χριστόφορος

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου